

BUSINESS મિત્ર Plus

નબળા જોબ ડેટા પછી ડાઉન-નૈસ્કેક અને બીટકોઈન વધ્યા

હિર્ડ બેન્કના ગવર્નર સંજય મલહોત્રાએ આગામી ક્વોર્ટલીસ જીઓપોલિટિક્સ, સાયબર એટેક કે ટેકનોલોજી ફેઈલ્યરને કારણે હોઈ શકે એમ કહી ચેતવણીનો સુર ઉચ્ચાર્યો છે. નાણાંમંત્રી ડો નિર્મલા સિતારામને તાજેતરમાં કહ્યું કે એઆઈ એવી બેધારી તલવાર છે જે ફોડ ડિટેક્શનને ઝડપી બનાવે છે પણ સાથોસાથ સાયબર હુમલાઓના રિસ્કને પણ ઉજાગર કરે છે. નાણાંપ્રણાલીમાંથી ઉઠેલો સાવચેતીનો સૂર સમય વર્તે સવધાન જેવો છે.

ઘરઆંગણે જીડીપી વિકાસદર ઘણો મજબૂત છે. કેપેક્સ સાયકલ મજબૂત છે. પણ ચોમાસું ૧૩ ટકાની ખાધ સાથે પુરું થયું છે. ઘણા ખરા વિસ્તારોમાં વરસાદની ખાધ મોટી હોઈ ખરિફ પાકોમાં સોયાબીન-નૂલેર-મગફળી-મકાઈ અને રવી ફસલ માટે ચણા-સરસવ-ધઉ જેવા પાકોમાં ઉત્પાદન ઉતારા પર પડિતોની નજર છે. વૈશ્વિક એનર્જી અને ફૂડ સાયકલ તેજીની હોઈ પોલીસી મેક્સને આચારી કુગાવાની ચિંતા છે. ડિઝલની તેજીને ડામવા જી-સાત દેશોએ તેલ રિઝર્વમાંથી ૧૦૦ મિલિયન બેરલ ફૂડ અને ડિઝલ બજારમાં ઢાલવાનું એવાન કાર્ય પછી બ્રેન્ટ ફૂડ ક્ષણિક ઘટીને ૮૬.૬૦ થઈ ફરી ૧૦૨.૨૮ ડોલર થઈ ગયું. અમેરિકામાં ડિઝલના ભાવ ૬૫.૦ ડોલર મોલદાર્ઠમ હાઈ થઈ ગયા છે. અમેરિકા પ્રમુખ ટ્રમ્પે અમેરિકા ડિઝલની નિકાસ પર બાન મુકે એવી હિન્ટ આપી છે. રશિયાએ છ માસથી ડિઝલની નિકાસ રોકી છે. એનર્જી શોકની પીડા શમે ના શમે ત્યાં બ્લેક સી યુક્રેન-રશિયા વોરથી અનાજ કટોકટીની શક્યતા વધી ગઈ છે. વિશ્વભરમાં શિપિંગ ફેઈન્ટ અસાધારણ ઉંચા થઈ ગયા છે.

દરમિયાન ફ્લાય ડુબઈ ટેરર એટેક્માં કેપ્ટન સ્મિત મજબૂરના અપ્રતિમ શૌર્યથી ૧૭૪ મુસાફરો બચી ગયા, અને મધ્યપૂર્વે એક મોટી કટોકટીમાં સપડાતા ગયું. જો કે આ ઘટનાનો પદાર્થપાઠ એ છે

કે બેડ એક્ટર્સને પારખવામાં કયા સુરક્ષાયુક્ત થઈ ગઈ? અમેરિકામાં ૩ ઓક્ટોબરે ચૂંટણી છે, ઈઝરાયેલમાં

નૈસ્કેક લગભગ ઓલદાર્ઠમ નજીક બંધ રહ્યા છે. અમેરિકા બોન્ડ યિલ્ડ ૨૨ વરસના હાઈ ૫.૨૩ અને ૩૦

અમેરિકી મીડટર્મ યુનાવ શાસકપક્ષ માટે લોઢાના ચણા- આરબીઆઈ બુધવારે રેટ વધારશે?

૨૭ ઓક્ટોબરે ચૂંટણી છે. એવે ટાકણે ફ્લાય ડુબઈનો કિસ્સો જીઓપોલિટિકલ રિસ્ક એસેસમેન્ટ મામલે મોટો કેસ સ્ટડી બને એવો છે. વૈશ્વિક બજારોની વાત કરીએ તો શુક્રવારે અમેરિકી જોબ ડેટામાં સપ્ટેમ્બર માસમાં રોજગારીમાં ૨૮૦૦૦ જેવો મામૂલી વધારો થયો, આગાહી ૮૦૦૦૦ના વધારાની હતી. સોફ્ટ જોબ ડેટા પછી હવે ડિસેમ્બરમાં વ્યાજદર વધારાની સંભાવના ઘટી ગઈ છે એ સમજી બજારોએ હાલ પુરતો રાહતનો શ્વાસ લીધો છે. ડાઉ-

વરસના બોન્ડ યિલ્ડ ૫.૬૨ થયા હતા મતલબ કે બોન્ડ બજારમાં અંડરટોન નરમાઈઉનો છે. અમેરિકાનું ૪૦ ટ્રિલિયન ડોલર ડેબ્ટ, મોંઘવારી અને મીડ ટર્મ ચૂંટણીમાં પ્રમુખ ટ્રમ્પનું પહેલો તબીયે છે. વોર-મોંઘવારી-ટોચના રાજદ્વારીઓમાં કરપાન મતદારોના અસંતોશનું મોટું કારણ છે અને ચૂંટણીના પરિણામો શાસક પક્ષ માટે નેગેટિવ સરપ્રાઈઝ આપી શકે છે.

ઘરઆંગણે શેરબજારોમાં ધીમો ધસારો છે. સ્થાનિક મેક્રો પરિબળો

પોઝિટિવ છે પણ બાહ્ય પરિબળો, ખાસ કરીને એફઆઈઆઈ ઇક્વીટી-બોન્ડમાં વેચવાલ હોઈ ડોલર આઉટફ્લો છે. અલ નીનોને કારણે અનાજની મોંઘવારી ૬ ટકા નજીક

બીરેન વકીલ

અને જથ્થાબંધ ભાવાંક ૮.૮૨ ટકા થઈ ગયો છે. બુધવારે રિઝર્વની બેન્કની બેઠકમાં ૨૫ બેસીસ પોઈન્ટ દર વધીને રેપોરેટ ૫.૫૦ ટકા થવાની ધારણા છે. નિક્કી ૨૬૨૦૦ના ટોપથી તૂટીને ૨૨૨૦૦ થઈ ૨૨૪૦૦ આસપાસ બંધ રહ્યું. ૨૨૧૫૦ મલ્ટીપલ સપોર્ટ છે અને એ હોલ્ડ ન પહોંચી રહ્યો છે. સેમીકંડક્ટર રોકેસ્ટાર ખૂલી શકે. સેન્સેક્સ પણ ૮૬૨૦૦થી તૂટીને ૭૧૮૦૦ નજીક આવી ગયો છે. અલ નીનો-ગરમીને કારણે ડિમાન્ડ વધીને ૨૬૦ ગીગીવોટ થઈ ગઈ છે. નીચા જળસ્તર, અપુરતા વરસાદને કારણે હાઈડ્રોપાવર જનરેશન ૧૦ ટકા ઘટ્યું છે. કોલસોના સ્ટોક પણ

2025ના વર્ષમાં ભારતીય પરિવારોની મિલકતો કરતા દેવું ખુબ ઝડપથી વધ્યું

૨૦૨૫માં ભારતીય પરિવારોએ તેમની નાણાકીય સંપત્તિમાં ઉમેરો કર્યો હતો, પરંતુ તેમની જવાબદારીઓ નોંધપાત્ર રીતે વધુ ઝડપથી વધી હતી, જેના કારણે સંપત્તિ સંચયની ઝડપ પર દબાણ આવ્યું છે. એલિઆન્સ ગ્લોબલ વેલ્થ રિપોર્ટ ૨૦૨૬ અનુસાર, વર્ષ દરમિયાન કુલ નાણાકીય સંપત્તિમાં ૮ ટકાના વૃદ્ધિ દરની સરખામણીએ પરિવારોની જવાબદારીઓ(દેવા)માં ૧૪.૩ ટકાનો વધારો થયો હતો. આ તફાવત દર્શાવે છે કે જ્યારે પરિવારોએ બચત અને રોકાણનું નિર્માણ ચાલુ રાખ્યું, ત્યારે ઉધારીમાં થયેલા વધારાએ લાભનો મોટો હિસ્સો શોષી લીધો છે. પરિણામે, ૨૦૨૫માં શુદ્ધ નાણાકીય સંપત્તિમાં માત્ર ૬.૮ ટકાનો વધારો થયો હતો, જે કુલ નાણાકીય સંપત્તિની વૃદ્ધિ કરતાં ધીમો હતો.

એલિઆન્સ જણાવ્યું હતું કે ભારતીય પરિવારો પાસે રહેલી ગ્રોસ નાણાકીય સંપત્તિ ૨૦૨૫માં ૮ ટકા વધીને ૫.૩ ટ્રિલિયન ડોલર થઈ ગઈ છે. આ વૃદ્ધિ દર ૮.૬ ટકાના વૈશ્વિક સરેરાશ કરતાં સહેજ ઓછા હતા, જો કે તે દર આ રિપોર્ટમાં આવરી લેવાયેલા એશિયન અર્થતંત્રો(જાપાન અને ચીન સિવાય)ના ૮.૮ ટકાના સરેરાશ કરતાં નીચે હતો. આ વૃદ્ધિ નિવિધ નાણાકીય ઉત્પાદનોમાં એક્સમાન રીતે વહેંચાયેલી ન હતી.

જ્યારે પરિવારોએ બચત અને રોકાણનું નિર્માણ ચાલુ રાખ્યું, ત્યારે ઉધારીમાં થયેલા વધારાએ લાભનો મોટો હિસ્સો શોષી લીધો છે. પરિણામે, ૨૦૨૫માં શુદ્ધ નાણાકીય સંપત્તિમાં માત્ર ૬.૮ ટકાનો વધારો થયો હતો

વિમો અને પેન્શનમાં સૌથી ઝડપી ૧૧.૪ ટકાનો વધારો નોંધાયો હતો, ત્યારબાદ રિપોઝિટમાં ૮.૮ ટકા અને સિક્યોરિટીઝ(શેર/બોન્ડ્સ)માં ૬.૧ ટકાનો વધારો થયો હતો. જો કે, બેંક ડિપોઝિટ ભારતીય પરિવારોની નાણાકીય સંપત્તિનો સૌથી મોટો હિસ્સો બની રહી હતી, જે પોર્ટફોલિયોના ૪૦.૨ ટકા હિસ્સાનું પ્રતિનિધિત્વ

કરતી હતી. સિક્યોરિટીઝનો હિસ્સો ૩૨.૭ ટકા હતો, જ્યારે લાઈફ ઇન્સ્યોરન્સ અને પેન્શન એસેટ્સનો હિસ્સો ૨૬.૭ ટકા હતો. આનાથી ભારતનું પોર્ટફોલિયો માળખું એવા બજારો કરતાં અલગ પડે છે જ્યાં પરિવારો શેર અને અન્ય માર્કેટ-લિંકડ એસેટ્સમાં વધુ એક્સપોઝર ધરાવે છે. એલિઆન્સના જણાવ્યા અનુસાર, ૨૦૨૫માં ભારતીય પરિવારોની જવાબદારીઓ ૧૪.૩ ટકા વધીને \$૧.૫૮ ટ્રિલિયન થઈ ગઈ છે.

નોંધપાત્ર છે. વિશ્વભરમાં, ૨૦૨૫માં પરિવારોની નાણાકીય સંપત્તિમાં ૮.૬ ટકાનો વધારો થયો હતો, જ્યારે જવાબદારીઓ માત્ર ૩.૪ ટકા વધીને ૫.૬ ટ્રિલિયન યુરો થઈ હતી. ભારતમાં ૨૦૨૫માં તેનાથી વિપરીત બેલેન્સ-શીટ પેટર્ન જોવા મળી, સંપત્તિ કરતાં જવાબદારીઓ ઝડપથી વધી છે. વૈશ્વિક શુદ્ધ નાણાકીય સંપત્તિ ૧૦.૧ ટકા વધીને ૨૧૧.૫ ટ્રિલિયન યુરો થઈ ગઈ છે. આ રિપોર્ટ ભારતના ૧૪.૩ ટકાના દેવાની વૃદ્ધિને વ્યક્તિગત લોન કેટેગરીઝ (જેમ કે હોમ લોન, પર્સનલ લોન વગેરે) અનુસાર અલગ

પ્રોપર્ટી માર્કેટ

પાડતો નથી. તેથી, માત્ર આ આંકડો એ સ્થાપિત કરી શકતો નથી કે વિવિધ પ્રકારની લોનમાંથી કેટલો વધારો થયો છે.

શુદ્ધ સંપત્તિની વૃદ્ધિમાં એક વર્ષના આ ધીમા દરને ભારતની લાંબા ગાળાની કામગીરીના સંદર્ભમાં જોવાની જરૂર છે. મોંઘવારીને એડજસ્ટ કર્યા પછી, ૨૦૧૯ની સરખામણીમાં ભારતની શુદ્ધ નાણાકીય સંપત્તિમાં ૬.૮ ટકાનો વધારો થયો હતો. વૈશ્વિકચિત્રસાથેનો આવિરોધાભાસ

આવરી લેવાયેલા એશિયન દેશો (જાપાન અને ચીન સિવાય) માટે ૩૮.૬ ટકા અને વૈશ્વિક સરે ૨૨.૮ ટકાની વાસ્તવિક વૃદ્ધિ થઈ હતી. એકલા ૨૦૨૫માં, કુગાવાને ધ્યાનમાં લીધા પછી ૮ ટકાની નોમિનલ ક્વોર્ટનાસ્થિતિ-એસેટ શોથ ૬.૭ ટકાની વાસ્તવિક વૃદ્ધિમાં પરિણમી હતી.

તેથી, જવાબદારીઓમાં ઝડપી વધારા છતાં, ભારતીય પરિવારોએ છેલ્લા છ વર્ષમાં નાણાકીય સંપત્તિનો નોંધપાત્ર રીતે મોટો પૂલ બનાવ્યો છે. રિપોર્ટ ભારતમાં નાણાકીય સંપત્તિના નોંધપાત્ર કેન્દ્રીકરણ તરફ પણ આંગળી ચીંધે છે. ભારતના સૌથી ધનિક ૧૦ ટકા પરિવારો ૨૦૨૫માં ૬૫ ટકા શુદ્ધ નાણાકીય સંપત્તિ ધરાવતા હતા. ૨૦૦૫ અને ૨૦૨૫ વચ્ચે તેમનો હિસ્સો ૬.૮ ટકા વધ્યો છે.

આ આંકડાઓનો અર્થ શું છે? ભારતીય બચતકર્તાઓ માટે, રિપોર્ટ માત્ર સંપત્તિમાં સાદા વધારાને બદલે ત્રણ અલગ-અલગ ટ્રેન્ડ્સ પર પ્રકાશ પાડે છે:

૧. નાણાકીય સંપત્તિ સતત વધી રહી છે, અને ૨૦૧૯ પછી તેમની વાસ્તવિક મૂલ્ય નોંધપાત્ર રીતે વધ્યું છે.

નીચો છે. શેરબજાર-બોન્ડ અને કરન્સી આઉટલુકના પરિપેક્ષમાં જોઈએ તો ૧૦૦ ડોલર ઉપર ફૂડ, રૂપિયાની નરમાઈ, વધતી મેંઘવારી, અને વૈશ્વિક બોન્ડ યિલ્ડમાં ઉછાળો નજીકના ગાળા માટે પરકારો છે. અલ નીનો અને તાપમાન રવી પાકો માટે નિર્ણાયક રહેશે એટલે એને પર ધ્યાનમાં રાખવું પડે.

રૂપિયાની વાત કરીએ તો અંદાજે બે મહીના રૂપિયો ૮૪.૪૦-૮૬.૪૦ની રેન્જમાં અથડાઈ ૮૬.૩૧ બંધ હતો. ચાર્ટ પર રેક્ટેન્ગલ બનતો દેખાય છે. રૂપિયો ૮૬.૬૬ ઉપર સ્ટેબલ થાય તો ૮૮.૬૦-૮૮.૮૦ સુધીના ટેકનીકલ લક્ષ દેખાય છે. રૂપિયાની નરમાઈ ધીમી રહે એ માટે રિઝર્વ બેન્ક ડોલરમાં એક્ટિવ સેલર હતી. ફોરેક્સરિઝર્વ ઘણી કમ્પ્રેસેડ છે, રિઝર્વ બેન્કનું લક્ષ રૂપિયામાં અનહેલી વધઘટ રોકવાનું છે અને એમાં એ સફળ રહી છે.

સોનાચાંદી-મેટલ્સ રેન્જબાઉન્ડ-ધીમા ધસારામાં છે. સોનું ૪૧૦૦-૪૫૦૦ અને ચાંદી ૬૦-૬૮ની રેન્જમાં છે. ચીન આખું વીક બંધ છે એટલે મેટલ્સમાં ક્લેરીટી નથી. અમેરિકી મીડટર્મ ચૂંટણીના સર્વેક્ષણો ભારતીય સમય મુજબ ૪ નવેમ્બર બપોરથી આવશે. મીડટર્મ પરિણામોને આધારે આગામી ગ્લોબલ જીઓપોલિટિક્સ (ઇરાન-યુક્રેન-તાઈવાન મુદ્દા) અને જીઓઈકોનોમિક્સ (ટૅરિફ- સેંકશન વેપનાઈઝેશન) જેવા મુદ્દા ગ્લોબલ ઇક્વીટીઝ, બોન્ડ, ફિક્સેડ અને કરન્સી માટે નિર્ણાયક બનશે. હાલ ઇક્વીટી-એઆઈ બબલ રિસ્કની ચર્ચા વચ્ચે બીટકોઈન ત્રણ વીકથી તેજમાં છે. ૬૬૦૦૦થી વધીને ૮૫૦૦૦ સુધી કેપને આંખવા આતુર છે. એશિયાઈ ઇમજિંગ બજારોમાં હોંગકોંગ અને, લેડિન અમેરિકી કરન્સીમાં મેક્સિસન પેસો ઘણા કમજોર છે. બ્રાઝિલમાં ચૂંટણીમાં લુલા-બોલ્સોનોરો વચ્ચે કાંટેકી ટક્કર છે.

ભારતીય શેરબજારમાંથી F&I ની મૂડી સતત પાછી ખેંચાવાનું કારણ શું?

F&I (વિદેશી સંસ્થાકીય રોકાણકારો) દ્વારા થઈ રહેલી સતત વેચવાલી શેરબજાર માટે ચિંતાનો મોટો વિષય બનેલી છે. કારણો બંને ગમે તે હોય, પરંતુ બજારમાંથી નાણાંનો આઉટફ્લો ચાલુ જ છે. સૌથી વધુ ચિંતાવજનક બાબત એ છે કે શુક્રવારે પુરા થયેલા શેરબજારના સમાહમાં છેલ્લા ત્રણ દિવસમાં આ વેચવાલીમાં અચાનક મોટો ઉછાળો જોવા મળ્યો છે. માત્ર ૩ દિવસમાં જ F&I ની વેચવાલી કુલ રૂ. ૨૮,૬૧૨.૮૫ કરોડ પર પહોંચી ગઈ છે. ભારતીય બજારમાંથી મૂડી પાછી ખેંચવાના આ સિલસિલા પાછળ કયા પરિબળો કામ કરી રહ્યા છે? ભારતમાં AI ક્ષેત્રે મર્યાદિત વિકલ્પો હોવા, આઈટી ટેક સેક્ટર માટેની ચિંતાઓ, ફૂડ ઓઇલના વધતા ભાવથી લઈને મજબૂત થતા યુએસ ડોલર સુધીના અનેક પરિબળો એફઆઈઆઈની વેચવાલીને બળ આપી રહ્યા છે. આ બધામાં વૈશ્વિક

પરિબળો જવાબદાર છે:

૧. યુએસ ટ્રેઝરી યીલ્ડમાં ઉછાળો: ૧૦-વર્ષનો યીલ્ડ ૪૪ વર્ષની સર્વોચ્ચ સપાટીએ હાલમાં બજારની સૌથી મોટી ચિંતા યુએસ બોન્ડ યીલ્ડમાં થયેલો તીવ્ર ઉછાળો છે. તે હવે ૨૦૦૨ પછીના સર્વોચ્ચ સ્તરે એટલે કે ૪૪ વર્ષની ઊંચાઈએ પહોંચી ગયો છે. પરિણામે, વૈશ્વિક સ્ટોરે ‘રિસ્ક-ઓફ’ (જોખમથી દૂર રહેવાનું) વાતાવરણ ઊભું થયું છે અને અન્ય તમામ બેંચમાર્ક યીલ્ડ પણ ઊંચા ગયા છે. જીઓવિંટ ઇન્વેસ્ટમેન્ટ્સના ચીફ ઇન્વેસ્ટમેન્ટ સ્ટ્રેટેજિસ્ટ ડૉ. વી. કે. વિવચકુમારે સમજાવ્યું કે, “બજાર છેલ્લા બે મહિનાથી વધુ સમયથી નબળું અને સતત નીચે તરફ જઈ રહ્યું છે. છેલ્લા

યુએસ-ઈરાન વિવાદ ચાલુ રહેવાને કારણે બંધુઆરીથી અત્યાર સુધીમાં ફૂડના ભાવમાં આશરે ૬૫% નો ઉછાળો આવ્યો છે. સૌથી વધુ ચિંતાવજનક બાબત એ છે કે તે ૬ મહિનાથી વધુ સમયથી પ્રતિ નેટવલ \$૧૦૦ ની આસપાસ ટ્રેડ થઈ રહ્યું છે.

અન્ય બગ્ગાના જણાવ્યા મુજબ, “યુએસ-ઈરાન યુદ્ધ વધવાની આશંકાથી ઊભું થયેલું ભૂરાજકીય જોખમ બીજું કારણ છે, જેના કારણે તમામ પ્રકારની એસેટ્સમાં રિસ્ક-ઓફ સેન્ટિમેન્ટ જોવા મળી રહ્યું છે. કોટકના શ્રીકાંત ચૌહાણે ઉમેર્યું કે, “મુખ્ય ચિંતા એ છે કે ફૂડ ઓઇલના ભાવ લાંબા સમય સુધી \$૧૦૦ ની ઉપર ટકી રહ્યા છે. તેનાથી વૈશ્વિક સ્ટોરે કુગાવાનો (મોંઘવારી) ટ્રેન્ડ ઊભો થઈ રહ્યો છે. યુએસ ફેડેરલ રિઝર્વમાં વધારો કર્યો છે અને ડિસેમ્બરમાં વધુ વધારાના સંકેત આપ્યા છે. આરબીઆઈ પણ આગામી પોલિસીમાં વ્યાજદર વધારવા પર વિચાર કરી શકે છે.”

૩. ચોમાસાની ૧૩% ઘટ: દુકાળના જોખમથી મોંઘવારી ભડકવાની આશંકા

ભારતની સ્થાનિક પરિસ્થિતિએ કુગાવાની ચિંતાઓમાં વધારો કર્યો છે. દેશમાં ગોથ મોમેન્ટમ ચાલુ રહ્યું છે, પરંતુ વરસાદની ખાધ હવે ધારણા કરતાં વધુ ગંભીર સમસ્યા બની રહી છે.

મહારાષ્ટ્રે પહેલાથી જ દુકાળ જાહેર કરી દીધો છે, અને અન્ય કેટલાક રાજ્યો પણ આવી જ સ્થિતિનો સામનો કરી રહ્યા છે. આ બાબતે કુગાવાના ભરણે વધુ ભડકાવ્યો છે. અન્ય બગ્ગાના જણાવ્યા અનુસાર, “તેલના ભાવ વધવાની સાથે ભારતના કુગાવા અને વેપાર પાદ માટેનું આઉટલુક બગડ્યું છે. ભારતીય બોન્ડ યીલ્ડ વધવા છતાં રૂપિયો વધુ ગગડ્યો છે. F&Iના સતત આઉટફ્લો માટે આ ગ્રીનું મુખ્ય કારણ હતું, જેમાં PSU બેંકોમાં પણ ભારે વેચવાલી જોવા મળી છે.”

RBI પોલિસી અને મેક્રો ફિગર્સ પર નજર
ઓક્ટોબર મહિનાની શરૂઆત પણ નબળી રહી છે, જેમાં પ્રથમ ટ્રેડિંગ સેશનમાં જ રૂ. ૯,૦૦૦ કરોડથી વધુનો આઉટફ્લો નોંધાયો છે. હવે સૌની નજર આ અડવાડિયે આવનારી RBIની ફેડિટ પોલિસી અને દુકાળની સ્થિતિ આગળ જતાં કેવું સ્વરૂપ લે છે તેના પર છે. અમેરિકા-ઈરાન પરિસ્થિતિમાં ઉકેલના કોઈ સંકેતો અને બોન્ડ યીલ્ડમાં ઘટાડો થાય તો તેને પ્રોત્સાહક ઘટનાક્રમ ગણવામાં આવશે.

સ્ટોરે સૌથી નવો રેડ ફ્લેગ અને મોટી ચિંતાનો વિષય યુએસ ૧૦-વર્ષ બોન્ડ યીલ્ડ છે. તે છેલ્લા એક મહિનાથી અનેક દાયકાની સર્વોચ્ચ સપાટીએ પહોંચી રહ્યો છે. યુએસ ૧૦-વર્ષ યીલ્ડ ૫.૩૪% ની સપાટીએ પહોંચી ગયો છે, અને ૫.૪૪% થી ઉપર બંધ થયું છે. ‘મેક-ઓર-હૅપ’ સપાટી માળવામાં આવે છે. ઘણા નિષ્ણાતોનું માનવું છે કે ચોમાસાની ખાધ અને સમગ્ર દેશમાં દુકાળ જેવી પરિસ્થિતિનું ઊભું થયેલું જોખમ આ ચિંતામાં વધુ ઉમેરો કરી રહ્યું છે. ૨૦૨૬માં F&I વેચવાલી રૂ. ૪ લાખ કરોડને પાર: માસિક વિગતોવર્ષ ૨૦૨૬માં અત્યાર સુધીમાં, F&I એ અંદાજે રૂ. ૪.૦૩ લાખ કરોડની ઇક્વિટીની ચોખ્ખી વેચવાલી કરી છે. રસમદ વાત એ છે કે, આ વર્ષના કુલ આઉટફ્લોમાંથી ૧૦% થી વધુ એકલા સાટેમ્બર મહિનામાં થયો હતો. તેઓ દેક્ક એક મહિનામાં ચોખ્ખા વેચાલ રહ્યા છે, જેમાં માર્ચ મહિનામાં રૂ. ૧.૨ લાખ કરોડથી વધુનો નેટ આઉટફ્લો જોવા મળ્યો હતો.

F&I વેચવાલી ઝડપી બનવાના ૩ મુખ્ય કારણો

જૂલાઈ અને ઓગસ્ટ મહિનામાં આઉટફ્લોની ગતિ થોડી ધીમી પડી હતી, પરંતુ સપ્ટેમ્બરમાં તે ફરી ઝડપી બની હતી. આ પાછળ મુખ્યત્વે નીચેના

વીતેલા સમાહમાં F&I વેચવાલીની વિગત:	
તારીખ ચોખ્ખી F&I વેચવાલી (રૂ. કરોડમાં)	
૦૧ ઓક્ટોબર	-૬,૪૮૪.૨૨
૩૦ સપ્ટેમ્બર	-૧૦,૧૪૮.૪૧
૨૬ સપ્ટેમ્બર	-૬,૬૮૦.૨૨
૨૮ સપ્ટેમ્બર	-૫,૩૫૩.૨૨
૨૫ સપ્ટેમ્બર	-૩,૬૬૩.૬૩
૨૪ સપ્ટેમ્બર	-૫,૦૨૭.૩૬

૨. સતત ૧૦૦ ડોલર પર રહેલું ફૂડ મોંઘવારી અને રૂપિયા પર બોજ વધારી રહ્યું છે
ભારત જેવા તેલની આયાત કરતા દેશ માટે બીજી મોટી ચિંતા માર્ચથી સતત વધી રહેલા ફૂડ ઓઇલના ભાવ છે.

ટુરિઝમ ઇન્ડેક્સમાં ભારતની 9 ક્રમાંકની છલાંગ, પણ વિદેશી પ્રવાસીઓ ઘટ્યા

દેશમાં પ્રવાસ કરતા ભારતીયોની સંખ્યા ભારતીય પ્રવાસન સ્થળોની મુલાકાત લેનારા વિદેશી નાગરિકોની સંખ્યા કરતા વધી ગઈ: ટુરિઝમ ઇન્ડેક્સમાં ભારતનો 9 ક્રમાંકની છલાંગ લગાવી દીધી છે અને ૩૧માં ક્રમે પહોંચી ગયું છે, પણ વિદેશી પ્રવાસીઓમાં ઘટાડો જોવા મળી રહ્યો છે, જે એક ચિંતાવજનક કહી શકાય છે. ત્યારબાદ યુએસ, સ્પેન, ઓસ્ટ્રેલિયા તથા ફ્રાન્સ એમ ટોપ-5 દેશોનો સમાવેશ થાય છે.

આ યાદીમાં ટોચના સ્થાને આર્જિંક

ભારતે કુશળ કર્મચારીઓ, પર્યાવરણની સાતત્યતા તથા ટુરિઝમ માળખાની ગુણવત્તા જેવી બાબતોમાંસુધારો કરવાની તાતી આવશ્યકતા છે. મહત્વની બાબત એ છે કે, 2025ના વર્ષ દરમિયાન વિદેશ પ્રવાસમાં ભારતીયોનો મોહ વધી રહ્યો છે અને

2025માં 3.3 કરોડ ભારતીયોએ વિદેશ પ્રવાસ પર 37 મિલિયન ડોલર ખર્ચ કર્યો, જ્યારે 2.1 કરોડ વિદેશી પ્રવાસીઓએ ભારતની મુલાકાત લીધી, જેનાથી 32 મિલિયન ડોલર વિદેશી હુડિયામણાની આવક થઈ

રીતે વિકસિત દેશોનો દબદબો હોવા છતાં ચીન, ભારત ઇન્ડોનેશિયા, મલેશિયા, થાઈલેન્ડ, વિયેટનામ, ફિલિપાઈન્સ, તુર્કિય, મેક્સીકો અને બ્રાઝીલ જેવા દેશોમાં પણ મજબૂત વૃદ્ધિ જોવાઈ રહી હોવાનું વર્લ્ડ ઇકોનોમી ફોરમે જણાવ્યું હતું. વર્લ્ડ હેરિટેજ કલ્ચર સાઈટસની સંખ્યાની યાદીમાં ચીન, ભારત અને મેક્સિકોએ ટોચના વૃદ્ધિ વાર્ષિક આશરે ૫-૬ ટકા પર સ્થિર થવાની અપેક્ષા રાખે છે.

દરેક વર્ષે વિદેશ પ્રવાસમાં ભારતીયોની સંખ્યા વધી રહી છે. જોકે, તાજેતરમાં વૈશ્વિક અનિશ્ચિતાતાના માહોલ અને વિદેશી હુડિયામણાને ધ્યાનમાં રાખીને પ્રધ